

БӨЛІМ: БАСТАУЫШ СЫНЫП

О, туған ел! (М.Мақатаев)

ЖАРИЯЛАНДЫ
08.07.2017СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/16431/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Ильясова Маралдым Хабдилшапиховна

Сабақтың мақсаты:

1. Оқушыны Мұқағали Мақатаевтың «О, туған ел!» атты өлеңін мәнерлеп, түсініп оқуға үйрету; өлеңнің өзекті түйінін, ойын ашуға жағдай жасау, Отанға деген патриоттық сезімдерін ояту;

2. Оқушыларды топтық жұмыстармен ұйымшылдыққа тәрбиелей отырып, сөздік қорларын молайту;

3. Түрлі тапсырмалар арқылы оқушылардың ой-өрістерін, қиылдарын дамыту;

Сабақтың түрі: жаңа сабақ

Сабақтың әдістері: сұрақ-жауап, постермен жұмыс, топпен жұмыс

Сабақтың көрнекіліктері: слайдтар, маркерлер, постер

Сабақ барысы:

Психологиялық дайындық: Күнге қолдарыңды созыңдар. Күннің жомарт сәулелері ананың нәзік алақанындай аялайды, сипалайды, жылытады. Сиқырлы күн барлық өкпе мен мұңды ерітіп жібереді. Жүрегімізді жылу мен махаббатқа толтырады.

Міне, жүрегіміздегі осындай жылумен сабағымызды бастайық.

Қазір бізде әдебиеттік оқу сабағы, сабаққа керекті оқу құралдарын партаның шетіне қойыңдар.

Үй тапсырмасын қайталау:

«Ақжайық» әңгімесі бойынша текше тастап түскен сұрақтарға жауап беру

1. Жайықнеліктенағараберді?
2. Баласыәкесінеқандайсұраққойды?
3. Баланыңауынабалық неге ілікпеді?
4. Өзен неге Ақжайықдепаталады?
5. Су туралымақалайт
6. Автордыңнегізгіойы

Тақырып:М.Мақатаевтың «О, туған ел!» өлеңі

Бүгінгісабақтыңсоңындабіз не білуімізкерек?

«О, туған ел!» өлеңдімәнерлепоқу, мазмұнынашу, автор жайлыбілу

Түсіну:

Мұғалімөлеңдімәнерлепоқыпшығады.

- Бұлөлеңдікімжазды? (М.Мақатаев)

Автор өмірбаяны

МұқағалиМақатаев (1931-1976) МұқағалиСүлейменұлыМақатаев — Шынайы поэзия өкілі, ғажайыпақындардыңбіріМұқағалиМақатаевқазіргі Алматы облысы, РайымбекауданындағыҚарасазаулында 1931 жылы 9 ақпандадүниегекелді. Балалықшағысоғыспентұспа-тұскелгенМұқағалиөлеңді он-он біржасынанжазабастайды. АлғашқыөлеңдеріаудандықгазеттежарықкөргенМұқағалишығармалары 1960-1970 жылдарыүздіксізбасылады, бұлжылдардыақынныңқазақпоэзиясыныңбиікшыңынакөтерілгенуақытыдепсанауғаболады. Ауыл орта мектебін 1948 жылыбітіріп, өзауылында комсомол, кеңесқызметтеріндеболған. Кейінаудандықгазеттеәдебиқызметкер, Қазақрадиосында диктор болған, «Қазақәдебиеті» газетінде, «Жұлдыз» журналында поэзия бөлімінбасқарған. ҚазақстанЖазушылародағында поэзия секциясындаәдебикеңесшіқызметінатқарған. ТырнақалдытуындыларыНарынқолаудандық «Советтікшекара» (қазіргі «Хан тәңірісі») газетінде 1948 жылдарыжарияланабастаған. 1954 жылыбір топ өлеңі «Әдебиетжәне искусство» (қазіргі «Жұлдыз») журналында, оданкейінбіршоғыржырыӘ.Тәжібаевтыңсәтсапартілегенсөзімен «Қазақәдебиетінде» жарияланған. Аз ғұмырышіндебірнешелирикалықжыржинағы мен дастандарынұсынған. ЖыраудармасысаласындаШекспирдіңсонеттерін, Дантенің «Қүдіреттікомедиясын» қазақшалады. Ақынның «Саржайлау», «Сөнбейді, әже, шырағын», «Кел, еркем, Алатауыңа» өлеңдерінесазгерН.Тілендиевәншығарған.

Ақын тұрмыстауқыметін тарта жүріп, әпербақансынғаушырағанда да «Ақынның ақындығы атақта емес, ардағана» деген байламды берік ұстап, шен-шекпенге де, лауазым-атаққа да қызықпаған. М.Мақатаев қаламынан «Қарлығашым, келдің бе?», «Дариғажүрек», «Аққулар ұйықтағанда», «Шуағымменің», «Өмір-дастан» т.б. жыр жинақтарытуған. Қырық бес жасында қайтыс болған соң, Мұқағалидың екінші өмірі — өлмес ғұмыры басталды. Ақынның артында қалған мол мұрасы: «Соғады жүрек», «Шолпан», «Жырлайды жүрек», «Өмір-өзен» т.б. жыр кітаптары, «Қош, махаббат!» атты прозалық кітабы оқырманның қолдан-қолға түспей, іздеп жүріп оқитыншығармаларына айналды.

Өмірді сүюдің ғажайып үлгісін көрсеткен ақын Мұқағали «Жан азасы» (реквием) поэмасында өмір туралы гимн туғызды. «Аққулар ұйықтағанда» поэмасында ел наным-сенімін қастерлеу, сұлулық үндестігін жіретсе, «Райымбек, Райымбек!» дастанында ел тарихын, ел басына қатер төнгенде қолына ту алып, жауына қарсы аттанған Райымбек Хангелді ұлының ерлігін суреттейді. М.Мақатаев поэзиясы жұмыр жердің барлық мәселесіне араласқан, кең, ауқымды тақырыпты қамтиды. Оның туған жер, адамдар тағдыры, өмір мен өлім, ана мен бала, ақын мен ақындық, соғыстауқыметі т.б. тақырыптағы лирикасы қайталанбас ұлттық сипатта, ұлттық зермен кестеленген.

ОЙЛАН-ЖҰПТАС БӨЛІС

Постер қорғау. Топтар тақырып бойынша мағыналарын ашып, қорғайды.

Шығармашылық жұмыс Сөйлемдерді аяқта.

Мен туған жерімді сүйемін, өйткені....

Менің туған жерім мен үшін қымбат, өйткені....

Менің отанымдай жер жоқ, себебі...

Жинақтау:

- Бүгінгі сабақтан алған білгендеріңді, естігендеріңді, көргендеріңді

жинақтайық. Келісемін-Келіспеймін кестесі

Келісемін +-келіспеймін— кестесі

1. Туған жерді мақтан тұтукерек

2. Туған жерді ластау керек

3. Отанымыздықорғаукерек

4. Атамекендісүйюкерек

5. Туғанелдіқорлаукерек

6. Туғанжердіқадірлеукерек

Бағалау:

Үйге тапсырма:

Өлеңдімәнерлепоқу, М.Мақатаевтың басқа да шығармаларын жинақтау.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.